

Datum

2019-11-19

Vår referens

Lotta Fröding

Utvecklingssekreterare

lotta.froding@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om skriftligt omdöme i terminsbetygen STK-2019-896

Sammanfattning

Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i sin motion om skriftligt omdöme i terminsbetygen att kommunfullmäktige beslutar uppdra åt grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda hur ordningsomdömen kan införas i Malmö stads grundskolor och gymnasieskolor.

Synpunkter har inhämtats från grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Nämnderna bedömer att de redan idag arbetar proaktivt med åtgärder för att stärka studieron och tryggheten på grundskolor och gymnasieskolor men att det kan utvecklas och bli bättre. Frågan om ordningsomdömen har även initierats på nationell nivå i maj 2019 och då bör det vara rimligt att avvakta en eventuell utredning om ordningsomdömen. Därmed förslås att motionen bör avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Jörgen Grubbs (SD) och Nima Gholam Ali Pours (SD) motion om skriftligt omdöme i terminsbetygen.

Beslutsunderlag

- Motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om skriftligt omdöme i terminsbetygen
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 191125 Motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om skriftligt omdöme i terminsbetygen
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 191023 § 153 med Reservation (SD)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 191025 § 118

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-11-25

Kommunstyrelsen 2019-12-04

Kommunfullmäktige 2019-12-19

Beslutet skickas till

Motionärerna
 Grundskolenämnden
 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ärendet

Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i en motion om skriftliga omdömen i terminsbetygen, kommunfullmäktige uppdra åt grundskolenämnden att utreda hur ordningsomdömen kan införas i Malmö stads grundskolor samt uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda hur ordningsomdömen kan införas i Malmö stads gymnasieskolor.

Enligt motionärerna är ett av de största problemen i dagens svenska skola brist på ordning. Motionärerna menar att ordningsomdömen skulle tydliggöra för elever vilket beteende som förväntas av dem i skolan och ett ordningsomdöme kan ge ett besked om att det är dags för en förändring. Motionärerna vill koppla de ordningsregler som skolorna har till ordningsomdöme i terminsbetygen.

Remissinstansernas yttrandenGrundskolenämnden

Nämnden gör bedömningen att man redan idag har möjlighet att vidta proaktiva och reaktiva åtgärder i syfte att uppnå trygghet och studiero. Malmö stads grundskolor arbetar utifrån skollagens bestämmelser om att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet och ska utarbetas under medverkan av eleverna. Rektor och lärare har även möjlighet att vidta disciplinära åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträde. Därutöver ska skolan arbeta med värdegrundarbete samt motverka och åtgärda kränkande behandling. Utvecklingssamtal ska hållas varje termin där elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling samt hur denna bäst ska stödjas diskuteras tillsammans - skola, vårdnadshavare och elev.

Frågan om ordningsomdömen har prövats tidigare av Skolinspektionen då Uppsala kommun hade centralt beslutat att elever i deras grundskola skulle erbjudas skriftliga omdömen i ordning och uppförande. Skolinspektionen påtalade då att det är rektor som beslutar om Individuell Utvecklings Plan (IUP) ska innehålla skriftliga omdömen om elevers utveckling i övrigt, att det är rektor som beslutar om utformningen av sådana omdömen samt att sådana omdömen ska utgå från läroplanen och inte skolans ordningsregler.¹

Nämnden är av uppfattningen att om elever ges möjlighet till inflytande över sitt lärande och vilka regler som ska gälla i skolan kommer det att påverka deras motivation och bidra till trygghet och studiero. Rektor får som ytterst ansvarig för sin skola anses ha bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero och därmed om behov finns av att införa skriftliga omdömen. Frågan är därmed vilka positiva effekter ett eventuellt införande av ordningsomdömen skulle få som inte kan uppnås genom befintliga åtgärder. Ett

¹ Skolinspektionens beslut 30 juni 2009, dnr 41-2008:214.

införande av ordningsomdöme skulle med stor sannolikhet också innebära ett ökat dokumentationskrav för skolans personal.

Nämnden bedömer dock att det finns brister i trygghet och studiero i skolorna, vilket bland annat lärar- och elevenkäterna visar. Förutom ovanstående ser nämnden att ytterligare åtgärder och metoder kan komma att behövas för att stärka studieron och tryggheten i skolan. Nämnden vill dock avvakta utgången av frågan på nationell nivå, att regeringen ska göra det möjligt för skolor att ge elever på högstadiet och gymnasiet skriftligt ordningsomdöme i terminsbetygen² men att det i dagsläget inte finns behov av att utreda frågan om införande av ordningsomdömen i Malmö stads grundskolor.

Grundskolenämnden föreslår att motionen ska avslås. (SD) har lämnat reservation.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden bedömer att Malmö stads gymnasieskolor redan arbetar för att främja studiero och en trivsamt skolmiljö. Som ytterst ansvarig för sin skola anses rektor ha bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero. Nämnden anser det oklart vilka effekter centralt beslutade ordningsomdömen skulle ge som inte kan uppnås genom de åtgärder som rektor redan kan besluta om i enlighet med skollagens bestämmelser. Nämnden anser utifrån detta att det inte finns behov av att utreda frågan om införande av ordningsomdömen i Malmö stads gymnasieskolor. Eftersom skollagens bestämmelser om ordningsregler innebär att de kan vara olika regler på skolorna bedöms det vara svårt att utforma gemensamma ordningsomdömen i Malmö stads gymnasieskolor. Det saknas i nuläget stöd i skollagen och det är även oklart hur centrala bedömningskriterier skulle utformas när ordningsomdömen baseras på varje enskild skolas ordningsregler. Nämnden menar att om elever ges möjlighet till inflytande över sin skolgång och sitt lärande bidrar detta till en ökad motivation som i sin tur kan påverka studieron positivt.

Resultaten från elevenkäterna visar att det finns brister och därav kommer det behövas fler åtgärder och metoder för att förbättra studieron. Analys av enkätresultaten och beslut om utvecklingsåtgärder är en del av det systematiska kvalitetsarbetet på varje enskild enhet som rektor ansvarar för. Varje skola arbetar aktivt med värdegrundsarbete samt för att motverka kränkande behandling och trakasserier. Därutöver finns möjlighet att informera om elevernas utveckling och skolsituation vid utvecklingssamtalen som erbjuds en gång per termin samt via mentorssamtalen kontinuerligt under läsåret. Tillsammans bedöms ovanstående åtgärder kunna bidra till att elevernas motivation ökar och därmed även bidra till en bättre studiero på skolorna.

I proposition 2017/18:183 *En gymnasieutbildning för alla*, som överlämnades till riksdagen 2018, gjordes bedömningen att det inte finns skäl att anta att skriftliga ordningsomdömen skulle motivera eller stödja elever att påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning. I propositionen beskrivs även att en organisation med skriftliga ordningsomdömen skulle innebära en administrativ merbörda för lärarna och att de skulle behöva ägna tid åt att skriva omdömen även för de elever vars beteenden inte på något sätt stör studieron. Den så kallade *Gymnasieutredningen (SOU 2016:77)*, som föregick propositionen, vars uppdrag var att föreslå åtgärder för att fler ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning, lämnade inte heller något förslag om skriftliga ordningsomdömen. Därefter har frågan om att införa ordningsomdömen återigen lyfts

² Riksdagens betänkande 2018/19UbU8.

på nationell nivå och i maj 2019 biföll riksdagen utbildningsutskottets förslag att framföra ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska göra det möjligt för skolor att ge elever på högstadiet och gymnasiet ett skriftligt ordningsomdöme. Mot bakgrund av detta, samt att bestämmelser om elevers trygghet och studiero regleras av rektors statliga uppdrag, bedömer nämnden att det är rimligt att avvakta en eventuell utredning om ordningsomdömen på nationell nivå.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår att motionen ska avslås.

Stadskontorets bedömning och slutsatser

Gemensamt uppsatta ordningsregler på varje enskild skola tydliggör för alla, elever, lärare och annan personal på skolan vad som förväntas av varje individ för att skapa en gemensam och god arbetsmiljö. Varje skola, grundskola som gymnasieskola har sina gemensamt framtagna ordningsregler vilket gör att det inte är möjligt att det tas fram centralt beslutade ordningsomdömen som motionärerna menar skulle kunna kopplas till ordningsregler som idag ser olika ut på de olika skolorna, och ska så göra.

Förutom att det är angivet i skollagens 5 kap. att det är rektor som ansvarar för att utbildningen utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero finns det även att läsa i Skolverkets skrift om studiero och disciplinära åtgärder³ och på Skolverkets webbsida om ordningsregler, att gemensamt uppsatta ordningsregler är viktigare för trygghet och studiero än disciplinära åtgärder⁴ - *Det viktigaste för skolorna är att arbeta med tillitsfulla relationer, lärarens ledarskap i klassrummet och elevernas delaktighet och inflytande, då behövs sällan disciplinära åtgärder.*

I avvaktan på frågan om ordningsomdömen som initierats av riksdagen samt ovanstående föreslår stadskontoret att motionen om skriftligt omdöme i terminsbetygen avslås.

Ansvariga

Heléne Norberg Direktör

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör

³ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/studiero-och-disciplinara-atgarder>

⁴ <https://www.skolverket.se/om-oss/press/pressmeddelanden/pressmeddelanden/2018-10-15-ordningsregler-viktigare-for-trygghet-och-studiero-an-disciplinara-atgarder>